

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра уголовного процесса и прокурорского надзора

Аннотация к магистерской диссертации

**ПРИГОВОР В СИСТЕМЕ УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНЫХ
РЕШЕНИЙ**

ЖИВИЦА Елена Александровна

специальность 1-24 81 04 «Прокурорско-следственная деятельность»

Научный руководитель:
кандидат юридических наук, доцент Вадим Игоревич Самарин

Минск, 2016

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ПРИГОВОР, ОПРАВДАТЕЛЬНЫЙ ПРИГОВОР, ОБВИНИТЕЛЬНЫЙ ПРИГОВОР, ЗАКОННОСТЬ, ОБОСНОВАННОСТЬ, МОТИВИРОВАННОСТЬ, СПРАВЕДЛИВОСТЬ, ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПРИГОВОРА, ТАЙНА СОВЕЩАНИЯ, ОСОБОЕ МНЕНИЕ, ПРОВОЗГЛАШЕНИЕ ПРИГОВОРА.

Цель исследования: раскрыть специфические черты приговора как уголовно-процессуального решения, организационные и уголовно-процессуальные основы постановления приговора как средства достижения задач правосудия.

Приговор суда является важнейшим актом правосудия, вершиной процессуальной деятельности. Вопросы, относящиеся к постановлению приговора по уголовным делам, сегодня приобретают исключительно важное юридическое значение. Наличие нерешённых проблем, относящихся к приговору, а также необходимость реформирования судопроизводства, повышения качества правосудия и совершенствования процессуальных гарантий прав граждан обуславливают актуальность выбранной темы.

Объектом настоящего исследования являются общественные отношения, складывающиеся в производстве по уголовному делу в ходе постановления приговора. Предметом исследования является сущность приговора как уголовно-процессуального решения.

Научная новизна заключается в том, что впервые в отечественном уголовно-процессуальном праве проведено комплексное исследование проблем, связанных с определением теоретических и правовых основ приговора как уголовно-процессуального решения, с постановлением приговора в уголовном судопроизводстве Республики Беларусь.

Научную новизну также определяют основные результаты исследования:

1. определены специфические особенности приговора как уголовно-процессуального акта и акта правоприменения;

2. разработана многоосновная классификация приговоров;

3. сформулированы предложения по изменению и дополнению уголовно-процессуального законодательства: дополнить дефиницию приговора содержащуюся в п. 30 ст. 6 УПК; распространить положения ч. 3 ст. 459-1 УПК на приговоры, постановленные в общем производстве по делам о преступлениях, не представляющих большой общественной опасности, и менее тяжких при определённых условиях, а также рассмотреть вопрос о вынесении по названной категории дел немотивированного приговора по аналогии с решением в гражданском процессе; установить обязанность судьи письменно

изложить особое мнение в совещательной комнате, изменив тем самым формулировку ч. 5 ст. 354 УПК.

Практическая значимость исследования заключается в том, что полученные выводы и предложенные в работе рекомендации позволяют определить сущность приговора, повысить эффективность реализации требований, предъявляемых к приговору, улучшить практику постановления приговора.

Диссертация состоит из общей характеристики работы, введения, основной части, заключения и списка использованных источников. Основная часть состоит из трёх глав, две первые из которых включают в себя по два раздела. Объём работы составляет 74 страницы. В диссертации имеется 1 приложение на 3 страницах. Список использованных источников включает 63 наименования.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя слова: ПРЫГАВОР, ПРЫСУД, АПРАЎДАЛЬНЫ ПРЫГАВОР, АБВІАВАЎЧЫ ПРЫГАВОР, ЗАКОННАСЦЬ, АБГРУНТАВАНАСЦЬ, МАТЫВАВАНАСЦЬ, СПРАВЯДЛІВАСЦЬ, ПАСТАНАЎЛЕННЕ ПРЫГАВОРУ, ТАЙНА НАРАДЫ, АСАБЛІВАЕ МЕРКАВАННЕ, АБВЯШЧЭННЕ ПРЫСУДУ.

Мэта даследавання: раскрыць спецыфічныя рысы прыгавору як акту правасуддзя, арганізацыйныя і крымінальна-працэсуальныя асновы пастанаўлення прыгавору як сродку дасягнення задач правасуддзя.

Прыгавор суда з'яўляецца найважнейшым актам правасуддзя, вяршынай працэсуальнай дзейнасці. Пытанні, якія адносяцца да пастановы прыгавору па крымінальных справах, сёння набываюць выключна важнае юрыдычнае значэнне. Наяўнасць навырашаных проблем, якія адносяцца да прыгавору, а таксама неабходнасць рэфармавання судаводства, павышэння якасці правасуддзя і ўдасканалення працэсуальных гарантый правоў грамадзян абумоўліваюць актуальнасць абраціць тэмамі.

Аб'ектам дадзенага даследавання з'яўляюцца грамадскія адносіны, якія складваюцца падчас судаводства па крымінальнай справе ў ходзе пастанаўлення прыгавору. Прадметам даследавання з'яўляюцца сутнасць прыгавору як крымінальна-працэсуальнага рашэння.

Навуковая навізна заключаецца ў тым, што ўпершыню ў айчынным крымінальна-працэсуальным праве праведзена комплекснае даследаванне проблем, звязаных з вызначэннем тэарэтычных і прававых асноў прыгавору як акту правасуддзя, з пастанаўленнем прыгавору ў крымінальным судаводстве Рэспублікі Беларусь.

Навуковую навізу таксама вызначаюць асноўныя вынікі даследавання:

1. вызначаны спецыфічныя асаблівасці прыгавору як крымінальна-працэсуальнага акта і акта правапрыменення;

2. распрацавана шматасноўная класіфікацыя прыгавораў;

3. сформуляваны прапановы па змяненню і дапаўненню крымінальна-працэсуальнага заканадаўства: дапоўніць дэфініцыю прыгавору, якая змяшчае ў п. 30 арт. 6 КПК; распаўсюдзіць палажэнні ч. 3 арт. 459-1 КПК на прыгаворы, складзеныя ў агульным судаводстве па справах аб злачынствах, якія не ўяўляюць вялікай грамадскай небяспекі, і менш цяжкіх пры пэўных умовах, а таксама разгледзець пытанне аб вынясенні па названай катэгорыі спраў нематываванага прыгавору па аналогіі з рашэннем у грамадзянскім

працэсе; устанавіць абавязак суддзі пісьмова выказаць асаблівае меркаванне, змяніўшы тым самым фармулёўку ч. 5 арт. 354 КПК.

Практычна значнасць даследавання заключаецца ў тым, што атрыманыя высновы і прыведзеныя ў працы рэкамендацыі дазваляюць вызначыць сутнасць прыгавору, павысіць эфектыўнасць рэалізацыі патрабаванняў, што прад'яўляюцца да прыгавору, палепшиць практику пастанаўлення прыгавору.

Дысертацыя складаецца з агульнай характарыстыкі працы, уводзін, асноўнай часткі, заключэння і спісу выкарыстаных крыніц. Асноўная частка складаецца з трох глаў, дзве першыя з якіх уключаюць у сябе па два раздзелы. Аб'ем работы складае 74 старонкі. У дысертацыі маецца 1 дадатак на 3 старонках. Спіс выкарыстаных крыніц уключае 63 найменні.

GENERAL DESCRIPTION OF WORK

Keywords: JUDGMENT, SENTENCE, VERDICT, SENTENCE OF ACQUITTAL, JUDGMENT OF GUILT, LEGALITY, VALIDITY, MOTIVATION, JUSTICE, THE SECRECY OF MEETING, OPINION OF DISSENT, THE PROCLAMATION OF SENTENCE, SENCING.

Objective of the research: to reveal the specific features of the sentence as a criminal procedural decision, organisational and procedural foundations of sentencing as a mean of achieving of the objectives of justice.

The sentence is the most important act of justice, the end point of procedural activities. The issues relevant to the sentencing in criminal cases take on enormous legal significance nowadays. The unresolved problems related to sentence, as well as the need of reform of court proceedings, of increase of the quality of justice and of improvement of the procedural safeguards of the rights of citizens determine the relevance of the chosen topic.

The target of this research is the social relations that take place in the criminal proceedings in the course of sentencing. The subject of research is the essence of the sentence as the criminal procedure decisions.

Scientific novelty lies in the fact that for the first time in the domestic criminal procedural law a comprehensive study of the problems associated with the determination of the theoretical and legal foundations of the sentence as an act of justice as well as associated with sentencing in the criminal trial of the Republic of Belarus was carried out.

The following main results of the study also emphasize the scientific novelty :

1. the specific features of a sentence as the criminal procedural act and as an enforcement act were determined;

2. the classification of sentences based on multiplicity of grounds;

3. Amendments to the criminal procedural law were drafted: to reword the definition of the sentence contained in point 30 Art. 6 of the Code on Criminal Procedure; to extend the provisions of par. 3 of Art. 459-1 of the Code on Criminal Procedure on the sentences ruled in general trial in cases of offences not representing a great social danger and less grave under certain conditions, and to consider the possibility of ruling of unmotivated sentences (by analogy with the decision in civil proceedings) in relation to the mentioned category of cases; to establish the duty of judges to put in writing a opinion of dissent, changing thereby the wording of par. 5 Art. 354 of the Code on Criminal Procedure.

The practical implication of the research is that the achieved outcomes and drafted proposals allow us to determine the nature of the sentence, to increase the

effectiveness of the implementation of the requirements for sentencing, and to improve the practice of sentencing.

The master thesis consists of the general characteristics of the work, an introduction, a main part, a conclusion and a list of references. The main part consists of three chapters, the first two of which includes two sections. The number of pages in the thesis is 74. There is 1 appendix on 3 pages in the thesis. The list of references includes 63 references.